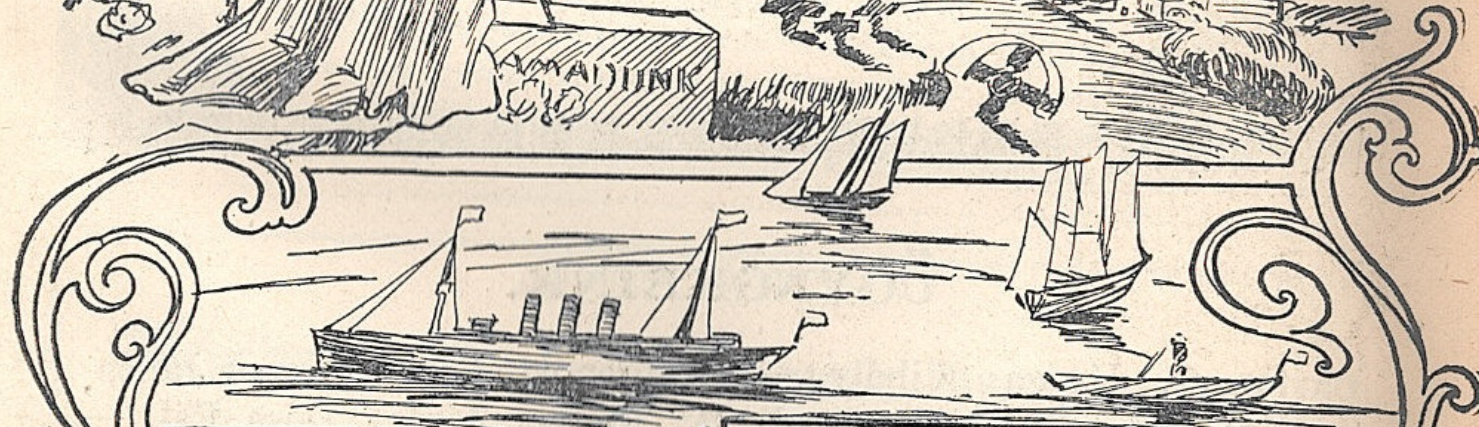
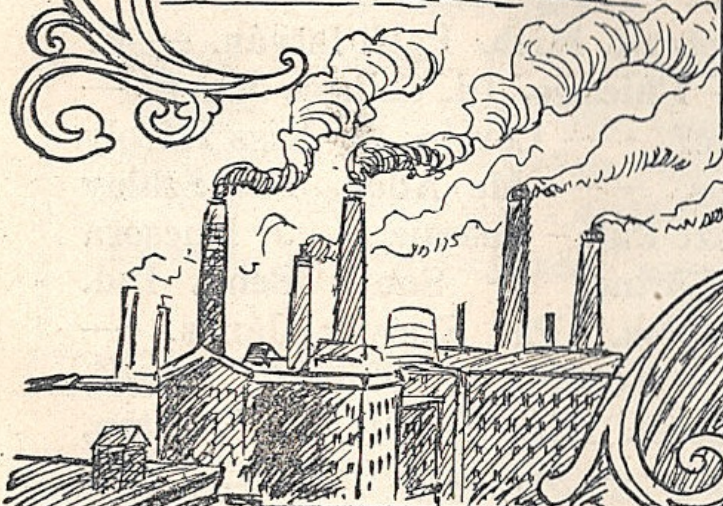

HAJNAL

Szerkeszti
MESSERSCHMIEDT GÉZA
passaici plebános.

38-ik szám.

1908. November 19.

SZÓT KÉREK KEDVES OLVASÓIM!

Zászlóbontáskor kijelentettük, hogy mit akar a Hajnal. Im-
már 9 hónapja tölti be nemes feladatát megelegedésére és lelki
örömeire mindazoknak, akik olvassák. A félév jócskán elmúlt, de
nem múltak el reményeink, hogy féléves előfizetőink lesznek
szivesek megújítani az előfizetést . . . Nagyon sok a kiadásunk
ahoz a potom \$1.00-hoz képest, melyért év végén vaskos kötetet
kapnak olvasóink.

Alázattal kérem a Főtisztelendő lelkész urakat, kegyeskedje-
nek a Hajnalt szives pártfogásukba venni, azt hiveiknek ajánlani.

Kérem olvasóimat, ne elégedjenek meg azzal, hogy csak ma-
maguk olvassák e lapot, hanem szerezzen mindenki más előfize-
tőt is. Ha összetartunk, ha lelkesedünk, ha más előfizetőket gyűj-
tünk, így, de csak is így teljesezhetnek olvasóink nagy nagyrészé-
nek ama kívánsága, hogy „a Hajnalt meg kellene nagyobbítani.”

Mutatványszámokat bárkinek szivesen küldünk.

Isten velünk.

Messerschmiedt Géza
szerkesztő.

ÜGYNÖKEINK.

Barton, O. Varga Mihály. — Bridgeport, Conn. Blozson János,
Serföző János. — Cleveland, O. Bodig József, Dósa Pál. —
Dayton, O. Bartos János. — Detroit, Mich. Pálfi István. — E.
Chicago, Ind. Farkas Kálmán. — Chicago, Ill. Csinoss János. —
— Johnstown, Pa. Medve József. — Lorain, O. Kiss Károly
— Lord, Md. Bessenyei János. — Mc Adoo, Pa. Szalay
Jenő. — Mc Dowell, W. Va. Bikreszt Pál. — Passaic, N. J. Kucsera
János. — Scranton, Pa. Ságbi Lőrinc. — South Bend, Ind.
Koczán János. — South Betlehem, Pa. Konyár János. —
Throop, Pa. Kovács Sándor. — Toledo, O. Danykó József,
Székely Bálint. — Torrington, Conn. Kiss Károly. — Trenton,
N. J. Gura Dániel, Szmoliga Béla. — W. Hazelton Pa. Képes
József.

Szerkeszti MESSERSCHMIEDT GÉZA plébános Passaic-on, New Jersey.

Published every Thursday by
Rev. Geisa Messerschmiedt
217 Third St. Passaic, N. J.

Megjelen minden csütörtökön.

Subscription Price — Előfizetés
az Egy. Államokban és Kanadában
One Year - egy évre \$1.00
Magyarországon, külföldön
Egy évre \$1.60

Entered as second-class matter March 11, 1908 at the post office at Passaic, N. J.
under the Act of Congress of March 3, 1879.

Ne politizáljon . . .

ki ne hallotta vagy olvasta volna ezt a jelszót: „A hit maradjon a templomban.“ vagy „Ne keverjék a vallást a politikába“? Ezt a mai kor vallástalan államférfiai, hitetlen, szabadkőműves képviselők stb. valóságos szállóigévé tették. A kevésbé tanult s gondolkozni nem tudó vagy nem akaró ember előtt úgy látszik helyes ez a mondás. Sokan nem is fektetnek rá oly nagy súlyt s megnyugszanak abban, hogy tartsuk meg hitünket, a politikát pedig bizzuk azokra, akik arra hivatottak.

Óriási tévedés. Ez először is a legfontosabb kérdések egyike. Ettől függ, ezen mulik az országok, nemzetek jóléte, boldogsága.

A vallásnak, a hitnek igenis helye van a politikában!

1-ször: A katolikus hit nem parádé, nem holmi alvó gyermek, nem szunyadó erő, hanem a leghatalmasabb mozgató erő, mely a világon működik. A hit nemcsak magánéletünket irányítja, hanem helyet kér magának a nyilvános élet, a társadalom minden intézményeiben. Minden politikai kérdésnek a fenekén — vagy hátterében vallást vagy egyházat érdeklő ügy rejlik. Vallás és politika a legszorosabban függnek össze. Vessünk

egy pillantást a közel multra. Mi idézte elő a poroszok 10 éves vallásháborúját (kulturharc)? Az országgyűlésen hozott törvények. Hol csinálták meg a polgári házasságot, a felekezeti elszakítást? Az országgyűlésen. Hol határozzák el, hogy az iskolákból ki kell irtani a vallásnevelést, hogy az iskolákat el kell világiasítani, az egyház vagyont elrabolni? Az országgyűlésen. — A katolikus egyházra békót verni: azt üldözni, azt megrabolni a parlamentek szokása. És mi történik? akik ezt teszik, azok hangoztatják, hogy az egyház ne avatkozzék az állam ügyeibe, a papok ne politizáljanak! — És nekik szabad a politikát belevinni a vallásba? Nekik szabad sok millió katolikus legdrágább kincsét, hitbeli meggyőződését gyilkolni? És mi hallgassunk? Mi ne politizáljunk?

Manapság az országgyűléseken dől el a nemzetek sorsa. Akié a parlament azé a jövő. Ha istentelen, hitetlen népséggel van tömve, bizonyára akképen vezetik az országok sorsát, hogy az istentelenségnek, hitetlenségnek tárt kaput nyitnak. Mért agitálnak véres verekedésekkel, mért hangsúlyozzák a szociáldemokraták az általános szavazati jogot? Csak azért, hogy az országgyűlésre bejussanak. Ott aztán rávethetik magukat az egyházra. Az istentelenséget, hitetlenséget, bevihetik a politikába, — de a vallást, a hitet, azt **már nem szabad!**

2-szor: Se a templom, se a szószék, se a gyóntatószék, még az iskola sem - elég ma már a hit és egyház védelmére. Ahol támadnak oda állunk. Ha a politikában nyirbálják hitünket, jogainkat, oda lépünk be. Valamint az első keresztény századokban a nagy hitvédők tollal, a középkorban pedig a keresztes vitézek karddal védték a hitet, ép úgy manapság a politikában, a parlamenti üléseken kell és lehet egyházunk szabadságát és jogait megvédelmeznünk, mert onnét jő a támadás. — A pápák, mint az egyház fejei, mint a hit őrei, a püspökök, mint főpásztorok egyenesen fölszólítják a hívő népet

millióit, hogy mindenütt csináljanak keresztény politikát; hogy csak oly jelöltre szavazzanak kinek élete, hite elég biztosíték arra, hogy az egyház érdekeit a parlamentben megfogja védeni. M. G.

HINNI ÉS TUDNI.

Honnét tudod te, hogy az a bizonyos nő a te anyád vagy testvéred? Mert mondták nekem. Tehát elhiszed? El én.

Hát azt honnét tudod, hogy 48-ban forradalom volt Magyarországon? Olvastam is, mondják is. Tehát ezt is elhiszed.

Hogy tanultál olvasni? Ugy, hogy a tanító ur azt mondta, hogy ez „i” betű, amaz „m”. Én elhiszem neki.

Honnan tudom, hogy a föld forog? Ugy, hogy a tudósok rájöttek, hirdetik, bizonyítékokkal erősítetik — és noha közvetlenül nem fogják föl érzékeink — elhisszük.

E szerint ami tudásunk — hitből származik. A legnagyobb tudósok is elfogadták amit egy másik tudós állított s ha valaki kimutatja, hogy amaz itt-ott tévedett, — akkor ismét ennek hisznek. Ez helyes. Ki gyözné a természettudósok összes számításait végig olvasni? Midőn tehát az ember olyannak, akiknek szavában nincs ok kételkedni — hisz: egész okosan cselekszik.

Már most kérдем: Ha az Isten, aki mindent tud, mindent ismer, mert ő teremtette, aki maga az igazság, aki nem csalhat, nem tévedhet, ha ezen Isten valamit mond nekünk, helyesen és okosan cselekszünk-e, ha azt elhisszük? Természetesen! Hisz látuk, hogy e földön is, ha társadalmi életet akarunk élni, hinnünk kell az embereknek. Annál okosabb dolog hinni az Istennek.

Oh kérem — kérem! Csakhogy én az embereknek csak akkor hiszek, ha be tudják bizonyítani, a mit mondanak!

Ez nem áll! Ha azt kérdi ön valakitől, hogy „hány óra van” és ő azt mondja 4, — akkor nem mondja neki: „én nem hiszem, bizonyítsa be” — hanem bizonyíték nélkül is szépen elhiszi. És okosan cselekszik! Ép oly okosan cselekszünk mi, ha Istennek, a ki mihozzánk kinyilatkoztatára és szent Fia által szólott — bizonyítékok nélkül hiszünk. És noha számtalan bizonyítékot nyújt is az Isten hitünk erősítésére, mégis nem ezekért hiszünk, hanem azért, mert ő mondta! A ki nem szokott csalni, hazudni,

annak hinni lehet. Továbbá, amit magunk közvetlenül tapasztalunk, azt nem kell hinni, azt már tudjuk.

A hit és tudás két különböző dolog, noha az okos hit és helyes tudás soha sem ellenkezhetnek.

Isten, mint legfőbb úr, mint igaz lény szólott hozzánk. Ezt az Ő szóllását — mondását, melyet tisztán — sértetlenül egyedül a katolikus anyaszentegyház tart fenn és hirdet az embereknek — ezt nekünk kötelességünk elhinni és pedig azért, mert Isten mondta és úgy a hogy ő mondta, nem pedig a saját fejünk szerint

M. G.

Nagy Napoleon és a pápaság.

Mily különösek az Isten utjai! A legutolsó 100 esztendőnek leghatalmasabb embere I. Napoleon az ő határtalan gögijében tudvalevőleg annyira elvakult, hogy még az akkori VII. Pius pápát is elfogatta és Savona várába hurcoltatta, mivel e hőszelkű szentatya vonakodott Napoleon öcscsének, Jeromosnak törvényen házasságát felbontani. Nem sokkal ezután a győzelmei által elvakult Napoleon azt követelte VII. Piustól, hogy lakjék állandóan Párisban, legyen neki alattvalója és fogadjon el tőle fizetést. A szentatya ezt is visszautasította. Dühében erre Napoleon Fontainebleau várában tartotta 2 évi fogságban Krisztus helytartóját, VII. Pius még itt se tört meg. Napoleon egy napon betért a fogoly pápához, kezében tartván gipszből készített apró másolatát a római szent Péter bazilikának. A mint édeskés rábeszélő szavainak a pápa nem engedett, Napoleon kijött scdrából, földhöz vágta a gipsztemplomot és dühödten ezt mondotta:

„Igy fogom tönkre tenni Szentségeitek hatalmát.“

A megzaklatott pápa erre nyugodtan felelé:

— Igy fog elpusztulni Fölséged uralma.

Röviddel azután éppen Fontainebleauban irta alá, a legyőzött Napoleon a császári trónról való lemondását. Azután Szent Helena szigetére száműzték fogolynak. Élete végéig sok alkalma volt sőt elmélkedni a világi hiúságokról. Bűnbánó mondásaikról és irásai-
aib ézeteket közöl most néhány francia meg olann

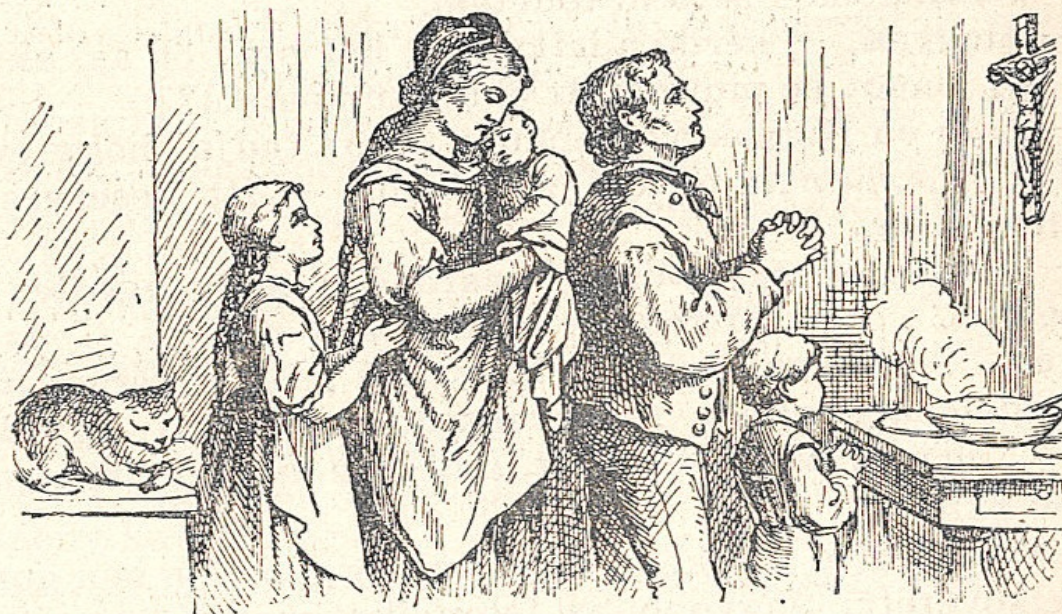
ujtság. A többi között a pápaságról hangoztatott véleménye a legérdekesebb, „Ugy álljon az ember szembe a pápával, (mondja Napoleon) mintha ennek védelmére szünetlenül 200 ezer kard emelkednék.“ — Más helyen meg így szól: „Ha engem valahol 6000 ember akarna megbámulni, ugyanakkor a pápa megcsodálására harmincszor hatezer ember is jelentkezne!“ — mondja más helyen Napoleon. És aztán: „Se Bécsben, se Madridban, se Párisban ne lakják a pápa; maradjon ő csak Rómában, szabadon és függetlenül a világ fejedelmeitől.“ — Ismét másutt így szól: „Isten és a korszakok adták a pápának az ő földi hatalmát; és ez jól is van így.“ — Legmeghatóbb eme vallomása:

„A pápa megelégszik eszünkkel és szivünkkel; testünket nekünk hagyja.“ —

[A megtért Napoleonnal szemben mennyire nevetséges az oly „jó“ katolikusok handabandázása, akik csak akkor szeretik a hitközséget, ha más tartja fenn a templomot nekik, ha a mások által készített padokban feszeleghetnek — és noha ők a perzselyen kívül egy centtel sem járulnak az egyház fűntartásához — mégis intézkedni — parancsolgatni szeretnének — ha a körmükre nem koppintának azok, akiknek áldozatkészségük révén joguk van beszélni . . .

Mi? . . .

Csernitzky István.

Asztali áldás.

Egy koldus története.

Irta: Messerschmiedt Géza.

Vége.

A koldús lakását megtudták s a plebános nyomban utnak indult. A koldúst súlyos betegen nyomorúlt ágyon fekve találta. Egy körülmény azonnal megragadta a lelkész figyelmét. E szobában ugyanis a legnagyobb nyomoruság gazdag pompával párosult. A szalma-ágy felett két hatalmas kép függött drága arany keretben – sűrűn lefátyolozva. Rozoga asztalon mesterművű elefántcsontkereszt, odébb egy ócska koldus láda mellett díszes bársony karszék állott.

— Ah lelkész úr, — szólt a koldús, — mily kegyes ön hozzám. Nem volt elég, hogy 25 esztendőn át istápolta, hanem most még fáradságot vett, hogy egy szerencsétlen koldús halálos ágyánál megjelenjen.

— Ez kötelességem — felelé a lelkész. Gondoltam, hogy beteg s eljöttem önt megvigasztalni. Itt van nálam a legeslegnagyobb Vigasztaló a szegények az ügyefogyottak, a nyomorultak gondviselője az Oltáriszentségbe rejtőzött Jézus Krisztus. Reményem örömet fogadja szívébe...

A beteg — a lelkész legnagyobb ámulatára — hevesen tiltakozott.

— Nem, nem! Ezt nem tehetem.

— Hogyan, — kérde a lelkész — hát nem ön az, aki 25 éven át — egy napot se mulasztott el a templomból?

— Igen én vagyok az plebános úr, ön tudja, hogy én abba a templomba soha nem tettem a lábam. — Itt keserves zokogás vett erőt rajta. —

— A lelkiismeret szörnyű mardosása nem engedte... Félttem az Istentől... azt hittem nyomban agyonsújt... és most is rettegek... borzalom... borzalom... végóráim ütött és nem tudok meghalni... itt mardos, itt éget egy irtózatoss bűn... egy olyan gonosztett, amelyre nincsen irgalom se földön, se égben...

— Van, kiáltá a lelkész, bármily nagy legyen is a gonosztett, amit elkövetett, nagyobb az Isten irgalma. Könnyei szívbeli bánatának jelei s nincs egyéb hátra, mint töredelmes gyónásban lelkéről lemosni a bűnt; bizon tehát édes barátom, nézze itt e feszületen ezt a Jézust, gondoljon csak arra a végtelen szeretet-

re, mely Őt a keresztre vitte épen azért, hogy önnek is megbocsájthasson az Isten.

A beteg szeliden el toltta magától az odanyújtott feszületet.

— Hiába . . . szólt . . . aztán merően nézett a plebános arcába . . . majd mintegy belső érzelemtől elragadtatva így kiáltott fel:

— Ah lelkész úr, ha tudná, ki vagyok én! Ám tudja meg s aztán beszéljen, — lehet-e még irgalom számomra . . . Eközben minden erejét összeszedve felemelkedett s az ágy felett függő képekről lerántotta a leplet.

A plebános oda pillantott s e percben e rémült kiáltással — apám — anyám — félájultan rogyott vissza székébe. Fejét két kezébe rejté, könnyár lepte el arcát . . . régi — régi seb szakadt fel szívében . . .

A koldús pedig mintha megkönnyebbült volna.

— Igen, lelkész úr, ezek az ön szülei, azok a nemes lelkek, a kiket, én undok gonosztevő, én ördögi szörnyeteg elárultam, eladtam; a vérpadra vittem, én vagyok Péter, a Lavoir család gyilkosa. Én megismertem önt lelkész úr, de ön nem ismert rám 25 esztendőn keresztül. Mondja meg most, hogy számíthatnék én az Isten bocsánatára . . .

A lelkész, — most már tudjuk, hogy ő Lavoir Ferenc a kegyelemből meghagyott fiú, — felemelkedett és oly szelidséggel, minőre csak a szent hit isteni igazságaitól áthatott lelkek képesek: mondá a koldúsnak:

— Péter, nagy a te bűnöd és én mégis azt mondom neked, hogy nagyobb az Isten irgalma. Nézd, én megbocsájtok neked, én az ember, én, szolgája az Istennek. Ha az ember, a szolga képes megbocsájtani, vajjon a Teremtő, az Úr nem volna képes . . .? Bizzál tehát. Bocsánatom jeléül im fogadd jobbmot...

Görcsösen ragadta meg Péter a felszentelt kezét. Könyeivel és csókjaival borította el.

— Ah lelki atyám, ha ön meg tud bocsátani apja — anyja, testvérei gyilkosának, akkor hiszem hogy van még számomra irgalom az égben.

Az ősz koldús elmondta, hogy a forradalmi bírók neki ítelték a Lavoir család vagyonát, de rajta is beteljesedett a közmondás: „obszermény kutyául vesz“. Koldussá lett és elpusztult volna, ha Ferenc, ki időközben pappá lett — nem gyámolítja.

A plebános — félbeszakítá Péter szavait, figyelmeztette a nagy útra, melyre néhány perc múlva lépni fog. — A koldús meggyónt, sűrű könyvek közt bűnbánó, de megtisztult szívvel vette magához a Szentséget. Az Isten még azt a kegyelmet is megadta.

neki, hogy az utolsó kenetet szépen felvehesse. Midőn a lelkesz feléje hajolt, hogy párnáját megigazítsa — a lélek már elszárynyalt belőle . . .

KRÓNKA.

‡ **Belső ellenség.** Hazánk katolikus irodalmi szövetsége, az Országos Pázmány-Egyesület majdnem 700 zarándokot vezetett X. Pius pápa ő szentsége elé október második vasárnapján, a Magyarok Nagyasszonyának ünnepén. Vezetőjük volt a lánglelkű Prohászka püspök, ki gyönyörű szónoklatában kifejtette, hogy hazánk régente a törököktől, mint a Kelet pogányaitól védelmezte Krisztus vallását a kard erejével. Most meg a virágzó Pázmány-Egyesület a nyugati ellenségtől, a romlott keresztények méreghintő irásaitól iparkodik menteni a jóra való katolikusokat. — Akár csak az amerikai magyar katolikus lelkipásztorok is manapság már arra ébredtek, hogy nekik a jóra való hiveket nem a se hideg, se meleg protestánsoktól kell védeniök, hanem első sorban azoktól az izgága „hittestvérektől“, akik egyházi dolgokban még a püspöknél is okosabbak akarnak lenni, s a kik saját lelkipásztorukat tüzzel-vassal törekszenek kipusztítani, hogyha rabszolga módjára nem hódol meg előttük.

£ **A vallás békítő ereje.** Nem ismeretlen dolog, hogy a mióta a németek 38 évvel ezelőtt elszakították Elzász-Lotharingiát Franciaországtól, közben pedig Párist egész az éhenhalásig koplaltatták, azóta a hazafias franciák minden német ségorra dühösen vicsoritják a fogukat. Történt pár héttel ezelőtt, hogy London városában világra szóló gyűlést tartottak a katolikusok az Oltáriszentség tiszteletére. Százával jelentek ott meg német és francia papok is. A tanácskozás nemes hevében előállott egy német pap és a kölni érsek nevében harsány hangon hívta meg az összes egybegyülteket a Kölnben tartandó jövő évi Szentség-imádó kongresszusra. Kifejezte azt a reményét, hogy az Úr Jézusba vetett közös hit még ellenséges földön is a legfölségesebb Oltáriszentség táborába fogja vonzani mindazokat, akiket a földien érdekek széjjelválasztanak. Rövid felszólalása e német papnak

oly tetszést aratott, hogy a franciák örömkönnyek között tódultak kezét szoritani vele, szent fogadást tevén, hogy mind ott lesznek abban a dicsőséges táborban. amely csak egyetlen egy politikát ismer és hirdet: az önzetlen és önfeláldozó testvéri szeretet politikáját. Mily megszégyenítés ez mindazokra, akik még az oltár előtt is nemzetiség szerint mernek különbséget tenni katolikusok meg katolikusok között . . .

@ A foltisztító fotografáló masina. Azt a vasuti Pullmann kárét, melyet egy milliomos katolikus azért csináltatott, hogy abban szent mise szolgáltatassék még a legelhagyatottabb területeken is Amerika nagyobb városaiban most mutogatják. Wisconsin államban sok iskolás gyermek furakodott hozzá. Ezeket Father O'Brien, a mozgó kápolna papja leakarta fotografáltatni. Amint az ujongó gyerekhadat csoportosítják, egy kis leány megszépenve akar félrehúzódni. A többi noszogatja, hogy csak álljon ő is közibök, nem lesz bántódása. — De hát én protestáns vagyok — tört ki az apróságból a mentegetőző válasz. „Oh te csacsi — mondá erre egy mellette álló pajtása — hiszen ez nem fog látszani a fényképen! [Vannak katolikusok, akiknek ha lelkét fotografálhatná le valami ujmódi gép a protestánsokéval egyetemben, félős, hogy azon a képen a protestáns atyafiak fotografiája mutatna szebbet.]

Cs. I.

N A P T Á R.

November 22. Vasárnap. Pünkösöd után 24-ik Vasárnap. Szent Cecilia szüz és vértanú. Valérián alatt szenvedett vértanúi halált.

November 23. Hétfő. Szent Kelemen pápa és vértanú. Domicián pogány császár rokona. Szent Péter apostol térítette meg. Mint az egész egyház feje sok üdvös intézkedést tett. Róma városát 7 kerületre osztotta s mindegyikben jegyzőket állított fel, akik a Krisztusért meghalt vértanúk életét, szenvedéseit az utókor számára megörökítsék. Traján császár látván Kelemen pápa lángbuzgalmát, fényes csodáit, melyekkel sok pogányt térített

meg, őt Chersonesos (a mai Gallipoli) szigetére száműzte, hol a legterhebb munkákat kellett végeznie. Itt történt, hogy a vele dolgozó és szomjuságtól gyötört keresztények részére a sziklából vizet fakasztott. A sziget pogány lakói lassankint megtértek; ezt hallván a császár Kelemen nyakára horgonyt kötetett és a tengerbe dobatta.

November 24. Kedd. Keresztes Szent János szerzetalapító.

November 25. Szerda. Szent Katalin szűz és vértanú. Isten rendkívüli bölcseséggel és ékesszólással áldotta meg. Midőn Maximin császár a bálványok tiszteletére nyilvános ünnepeket rendelt, Katalin a császár elé ment és figyelmeztette őt, hogy mily haszontalanságot és bünt cselekszik midőn nem az igaz Istennek, hanem az ördögnek áldoz. A császár palotájába vezetteté Katalint, hol a bölcs nő előadása és feleletei teljesen zavarba hozták a császárt; a vitatkozásra összehívott pogány tudósok pedig egyenesen kijelentették, hogy Katalin hite az igazi. A császár feldühödve Katalint megostoroztatván börtönbe vettette, hogy ott pusztuljon el. De Isten megmenté kedves szolgáját. Ezt látva a császár borzasztó halált eszelt ki. Nagy kereket készített, mely szegekkel és éles késekkel volt megrakva, ehez kötötte szent Katalint. Mindhiába. Katalin imádságára a kerék összetört, kötelékei feloldódtak. Sok kínzás után végre a véics főpiacán pallossal feje-vétetett.

November 26. Csütörtök. Szent Péter alexandriai pátriarka, vértanú.

November 27. Péntek. Szent Virgil salzburgi püspök.

November 28. Szombat. Szent Jozafát hitvalló.

Igen szelid, de hasznos figyelmeztetés!

Ha valaki ír, soha se felejtse el megírni, hogy ő hol lakik, vagy hová menjen a levele -- amit vár.

„HAJNAL“.

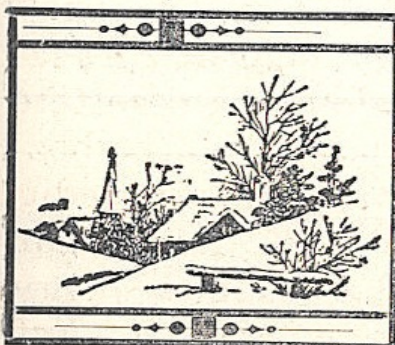

Tartalom. Ne politizáljon. Irta Messerschmiedt Géza passaii plébános. --- Hinni és tudni. Irta Messerschmiedt Géza. --- Nagy Napoleon és a papság Irta Csernitzky István mc adooi plébános. --- Egy koldus története. Irta Messerschmiedt Géza. --- Krónika. Irta Csernitzky István. --- Naptár. --- Apróság. --- Kép: Asztali áldás.

EGYESÜLETI KALAUZ.

Szent István Király Róm. és Gör. Kath. Betegsegélyző Egylet.
Fairport, Ohio. — Diszelnök: Ft. Schimko János rk. plebános. Elnök: Gurály József. Alelnök: Simkó József. Titkár: Vajó József Box 95. Jegyző: Bertics János. Pénztárnok: ifj. Béres József. Számvevő: Gergely Sándor. Ellenőrök: Sziszak János, Világi Miklós és Fullajtár János. Beteglátogatók: Sivák János és Tarnóczki István. Ajtóőrök: Baginy János és Sárosi József. — Minden levél a titkár úrhoz küldendő Box 95. Fairport, Ohio. Az egylet gyűléseit minden hónap első vasárnapján tartja a rk. iskola termében délután 2 órakor.

HIRDETÉSEK.

Campbell Morrell & Company

A legolcsóbb bevásárlási forrás

ÉPÜLET-ANYAGOKBAN

Téglát, meszet, cementet, anyagcsöveket stb. minden fajtában, pontosan és a legjutányosakban szállitunk.

Cim: Campbell Morrel & Co. Park Place & Water Street, — PASSAIC, N. J.

The Passaic Trust and Safe Deposit Co.

a Main és Bloomfield Ave. sarkán. — PASSAIC, N. J.

...Passaic legrégebbi takarékpénztára...

20 éves fennállását valóságos áldásként emlegeti Passaic lakosága. Megbízható, gyors és szives kiszolgálat.

Betett pénzek után 4% kamatot fizet.

A társulat széleskörű pénzküldő irodával is rendelkezik, mely Europa minden országába rövid idő alatt szállit pénzeket.

AKI házat akar építeni, akinek magán-vagy középület-, hivatalos helyiségek, termek stb. célszerű és okosan készített tervezetere van szüksége:

AKI ki akarja kerülni az építéssel járó kellemetlenségeket, AKI jól és tartósan épített házat óhajt : Az forduljon ezen címhez

...Cortland G. Van Winkle architect...
National Bank Bldg, 43 és 44. sz. termék Passaic, N. J.
16 éve építézmérnök. :: Számos elismerő nyilatkozat.

Nem kell oda fáradni, írjon egy kártyát s ő maga fölkeresi Önt.

UJ MAGYAR GYÓGYSZERTÁR,

„SZENT ISTVÁNHOZ“

..... Passaic, N. J. 2-ik utca 125. szám....

Hazai gyógyszerek teljes raktára. Teák, füvek, csöppek, balsamok, egészségi és fertőztelenítő szerek... — Világhírű kárpáti-melltea, egri és máriacelli gyomorcseppek, valódi hazai sóborszesz, szappanok, krémek eredeti tisztaságban, a legolcsóbban nálam kaphatók. Különösen nagy kelendőségnek örvend **sebgyógyító balszámom**, melyet a leg-elmérgesedettebb sebekre kitűnő sikerrel használnak; továbbá saját készítményű „linement“-em, mely **a köszvényes, csúzos, reumatikus fájdalmak biztos kiirtója.**

Uj! Magyarul beszélünk! Levelekre bérmentve válaszolunk. Orvos-ságokat vidékre is szállítunk. Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás! **Uj!**

: Telefon: :
1734 Passaic.

LABAS ANDRÁS

102 2-nd St.
Passaic, N. J.

Temetkező és Bebalzsamozó Intézete.

Minden e szakmába vágó megbízatásnak lelkiismeretesen, pontosan és olcsón tesz eleget. **Kocsik** temetésekre, e-küvőkre, betegek részére, kirándulásokra, diszmenetekre, bármely percben olcsón kaphatók.

..... ERNEST A. MOORE

Tűz ellen **BIZTOSÍTÁS** szélvihar ellen : : :

229 MAIN AVENUE, PASSAIC, NEW JERSEY.

: Elsőrangú társulat. :

Jelentkezőket elfogad Biczák A. Károly 222 3rd St. Passaic, N. J.

Mrs. F. Rowinski 51. Monroe St. Passaic, N. J.

Temetkezési és Bebalzsamozási Intézete. Kocsik temetésekre, esküvőkre, betegek részére, kirándulásokra, diszmenetekre - éjjelnappal kaphatók. - Telefon: 396. L. 1. Passaic. - Jutányos árak!

MOSKOVITZ EMIL

:: :: 182. SECOND STREET PASSAIC, N. J. :: ::

A legkitünőbb, legtartósabb és legcsinosabb bútorok raktára. — Különösen berendezve a magyarság igényeire. Mindennemű házi tárgyak; párnák stb. — Közkedvelt bevásárlási forrás.

◆◆ I. H. MASS. ◆◆

Passaici magyarság kedvelt fényképésze. Minden e szakmába vágó rendelést, felvételt tisztán, gyorsan finoman eszközöl. Nyitva mindennap reggel 8-tól este 10-ig. J. H. MASS fényképész. - 37 Monroe St.

M. EHRENFELD DIVATÁRÚ UZLETE

...190—192 Second Street, Passaic, N. J... A legolcsóbb bevásárlási forrás. Menyasszonyi ruhák, keresztelő ruhák. A legdúsabb választékban mindenféle ruhaszövetek! Forduljon bizalommal e régi jóhírnevű magyar céghez. Feliratos síri koszorúk raktára.

Merchant Bank of Passaic, 183 Passaic Str.

ROBERT D. KENT, elnök.

JOHN HARDIFER, alelnök.

..... Tőke 50,000 dollár.

Takarék betétek után 4 százalékos kamatot fizet.

— Vidéki betevőkre különös gondot fordít. —

Hivatalos órák : délelőtt 9-től délután 4 óráig.

Passaic magyarságának egyik legkedveltebb bankja.

HIRDETÉSEKET olcsó áron felvesz

a „HAJNAL“ kiadóhivatala.

A világ legdrágább kincse: az egészség!

Magyar pap kórháza Amerikában.

Isten segédelmével eddig 200-nál több betegségnek találtam meg gyógyító-írját a világhírű wörishofeni plébános, a néhai való „Father Kneipp“ csalhatatlan gyógyításával. Négy esztendői amerikai lelkipásztorkodásom alatt 2900 beteg fordult meg a kezem alatt. West-Virginiától Bostonig, Atlantic Citytől Harrisburgig tömegesen járultak elém a szenvedők. Angolok és németek, tótok, csehek és lengyelek. De még néger is. Kedves magyar honfitársaim seregestül kerestek föl. Aki személyesen nem jöhetett, levélben panaszolta el baját. Hogy bizalmát senki sem pazarolta érdemetlenre, mutatja a temérdek köszönő levél, hálairat. Sok százra rug a számuk s az érdeklődő ritka szép tapasztalatot merithet belőlük. Tifuszt, tüdőlobbot, vérhányást, vörhenyt, váltólázat --- mondhatnám --- egész könnyű szerrel gyógyítok. Epe-, vese-, hólyagkőből operáció nélkül kigyógyítottam szenvedő embertársaimat. Vérmérgezésből az utolsó pereben, már a halál révén sikerült visszaadnom a sir szélén állókat az életnek. Legutolsó betegem 15 évi rheuma következtében szivbajában seholszem talált enyhülést. Meggyógyítottam. Gyógyításom egyszerű, természetes.

☞ Hideg víz, biztos hatású füvek, szigoruan megszabott életmód. — Honfitársaimnak bármely pillanatban rendelkezésükre állok.

Father CHAS. POLICSEK
magyar plebános,
a „St. John Kneipp-Sanatorium“ igazgatója,
ALPHA, N. J.

✦ RIZSÁK JÁNOS ✦

Közjegyző

...Pénzszállító és váltó üzlete...

Főüzlet: 127 2-dik utca Passaic, N. J.

Magyarországi bizományi iroda:

—: Budapest, VII., Király-utca 103. :—

Fióküzletek:

So. Bethlehem, Pa. — Wharton, N. J.

Alpha, N. J. — Franklin Furnace, N. J.

A New Jersey állami törvényeknek megfelelően 35,000
dollár biztosíték az államnál.

Pénzt a legolcsóbban és leggyorsabban szállit Magyarországba, valamint bármely világrészbe. Kérem egyuttal ügyfeleimet, ha pénzt akarnak Magyarországból kihazatni, például birtokeladásból, árva-pénztárból, takarékpénztárból, vagy bármely más célból, úgy a költségek megtakarítása céljából adják fel budapesti irodám címére, Budapest, VII., Király utca 103 és én az ott megbizott összeget, dollár értékben, hiány nélkül kifizetem.

Hajójegyeket Európába vagy Európából Amerikába a legjobb hajókra adok el, az utasokat személyesen elkisérem a hajókhoz.

Jogügyekben mindennemű okiratok, szakszerűen kiállittatnak és a törvényeknek megfelelően elintéztetnek.

Utbaigazítást, felvilágosítást és tanácsot, ingyen és szivesen adok.

  H A J N A L.

No. 38. Vol. I. WEEKLY MAGAZINE Nov. 19. 1908.

Szerkeszti MESSERSCHMIEDT GÉZA plébános Passaic-on, New Jersey.

Szerkeszti: Messerschmidt Géza plébános, Passiac-on, New Jersey

REPRINT EDITON

Készítette: Dudás Róbert Gyula, 2015-ben